

PREVENTIVNÍ PROGRAM

Školní rok: 2024/2025

Škola: Střední uměleckoprůmyslová škola s. r. o., Československé armády 2502, Frýdek-Místek

Ředitel: Ing. Ladislav Szewieczek

Telefon: 558 646 246

E-mail: sekretariat@sumprum.cz

Preventivní program vychází z Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j.: 21291/2010-28; Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j.: 21149/2016 a dalších předpisů. A dále ze školní preventivní strategie a je součástí školního vzdělávacího programu.

Program je otevřeným dokumentem, který je doplňován podle potřeby o další podněty, které by vedly ke zkvalitnění procesu výchovy a vzdělávání žáků, ke zdravému životnímu stylu a na rozvoj jejich osobnosti a komunikační dovednosti.

Preventivní program v této podobě je sepsán na základě dosavadních zkušeností a s ohledem na velikost školy (ve školním roce 2024/2025 ji bude navštěvovat 120 žáků, většinou dívky) a vnitřní uspořádání budovy (budova školy je čtyřpodlažní, v jednotlivých patrech jsou dvě třídy a jeden kabinet; ve druhém podlaží sídlí také vedení školy; budova je během provozu školy uzamčená, vstoupit do budovy a opustit ji lze pouze s vědomím zaměstnance školy).

Primární prevence rizikového chování u žáků se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména **k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:**

- a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
- b) záškoláctví,
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling,
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- e) spektrum poruch příjmu potravy,
- f) negativní působení sekt,
- g) sexuální rizikové chování.

1. Na tvorbě a realizaci preventivního programu se podílejí:

A. Pedagogové a ostatní zaměstnanci školy

Na tvorbě preventivního programu, programu proti šikanování i na samotné realizaci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci.

Mezi jejich hlavní úkoly patří:

- příprava preventivního programu školy a jeho realizace;
- sledování absence žáků ve snaze předejít možným problémům se záškoláctvím, příp. skrytým záškoláctvím;
- hledání cest pro snížení neomluvené absence u konkrétních žáků;
- příprava a realizace smysluplných a atraktivních aktivit pro všechny žáky školy, pravidelné hodnocení přínosu jednotlivých akcí;
- vzájemná spolupráce třídních a ostatních učitelů v souvislosti s možným výskytem rizikových jevů ve škole;
- spolupráce třídních a ostatních učitelů se školním metodikem prevence (s výchovným poradcem) při řešení problémů prevence;
- spolupráce a komunikace s rodiči (především rodiči žáků s projevy rizikového chování).

Třídní učitelé připravují pro žáky min. 1x za měsíc třídnické hodiny a 2x ročně třídní schůzky pro rodiče žáků. Rodiče jsou informováni o činnosti školy, aktivitách pro žáky, o vzdělávání žáků aj. prostřednictvím webových stránek a elektronického klasifikačního systému. V případě, že rodiče žáka nemají přístup k Internetu, mohou požádat třídního učitele o vedení klasifikačního listu v papírové podobě.

B. Školní metodik prevence

Kromě *metodické a koordinační činnosti* patří k činnostem ŠMP také:

Informační činnost:

- zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikových jevů, o nabídkách programů a projektů ostatním pedagogům prostřednictvím elektronického systému školy (aktualit), e-mailu, při pedagogických poradách či individuálně;

- získávání nových odborných informací a zkušeností;
- vedení a průběžné aktualizování nástěnek pro oblast prevence rizikových jevů (orgány sociální péče, PPP, střediska výchovné péče, zdravotnická zařízení, centra krizové intervence, aj.);

Poradenská činnost:

- vyhledávání žáků s rizikovým chováním; poskytování poradenských služeb těmto žákům a rodičům v rámci konzultačních hodin i mimo ně;
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s rozvojem rizikových jevů u jednotlivých žáků a tříd;
- koordinace vzájemné spolupráce třídních učitelů a ostatních pedagogů při vytváření *plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrných opatření ve vzdělávání*,
- koordinace a poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými zařízeními.

Plán akreditovaného vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování:

- využití nabídky PPP a metodické poradny KVIC pro pedagogické pracovníky;
- další budou doplňovány dle aktuální nabídky.

C. Spolupracovníci školy

Organizace a odborníci, kteří se budou podílet na prevenci rizikového chování (další bude doplněno dle aktuální situace)

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt
PPP Frýdek-Místek	Mgr. Kristýna Babincová Jurková	ompa@pppfm.cz
Fakultní nemocnice Olomouc	doc. MUDr. O. Urban, Ph.D.	ondrej.urban@fnol.cz

D. Rodiče

Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou na začátku školního roku vyzváni, aby se seznámili se základními dokumenty školy a s nimi souvisejícími povinnostmi vůči škole. Dokumenty jsou k dispozici na webových stránkách školy, mají-li zájem, mohou se s nimi seznámit při návštěvě školy a to prostřednictvím třídních učitelů. Skutečnost, že se s těmito materiály seznámili, stvrzují svým podpisem v Informovaném souhlasu. Jedná se o školní řád a postup školy při zjištění a řešení rizikových jevů podle Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j.:21291/2010-28.

Dalšími dokumenty, které jsou zveřejněny na webových stránkách školy, je preventivní program a školní program proti šikanování.

ŠMP zajišťuje pro rodiče:

- možnost zapůjčení informačních materiálů z oblasti rizikového chování;
- konzultace ve stanovenou dobu (v případě potřeby i mimo ni).

V souvislosti s prevencí je kladen důraz na:

- pravidelné informování rodičů o prospěchu a docházce, a to i po dosažení plnoletosti žáků;
- okamžité informování rodičů o zvýšené absenci, kázeňských přestupcích, zhoršeném prospěchu a dalších okolnostech, které by mohly vést k rizikovému chování žáků.

Aktivita podporující spolupráci s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
den otevřených dveří	22. 10. 2024	MgA. Michala Gorbunovová
třídní schůzky	13. 11. 2024 a 10. 4. 2025	třídní učitelé
spolupráce při zajišťování odborných praxí, exkurzí apod.	po celý školní rok	učitelé odborných předmětů

E. Žáci

S činností ŠMP, informací o konzultačních hodinách a možnostmi pomoci v případě potřeby jsou žáci seznámeni při osobním setkání se školní metodickou prevencí na začátku roku. Při té příležitosti jsou žákům poskytnuty potřebné informace o rozsahu případné pomoci v souvislosti s platnou legislativou, o možnosti využití schránky důvěry, o obsahu informační nástěnky ŠMP a možnosti spolupodílet se na vytváření nástěnky volnočasových aktivit aj. Další kontakty a sledování vztahů ve třídě probíhá především prostřednictvím pedagogů a třídních samospráv.

Třídní samospráva je zřizována ve všech třídách, jejím prostřednictvím se žáci učí formulovat vlastní myšlenky, vyjadřovat názory, naslouchat druhým i diskutovat o problémech, se kterými se setkávají apod.

Úkolem žáků a jimi volených zástupců je:

- spoluurozhodovat o výběru aktivit a programů z oblasti primární prevence;
- předkládat náměty a návrhy vedoucí k vytváření pozitivního klimatu ve třídě;

- podílet se na řešení problémů nejen ve svých třídách, ale i vzhledem k celé škole;
- spolupodílet se na přípravě a realizaci školních a mimoškolních aktivit a činnostech spojených s fungováním školy;
- poskytovat zpětnou vazbu v souvislosti se stavem školního klimatu a bezpečného prostředí ve škole, se smysluplností uskutečňovaných akcí apod.

Potřebné kontakty a webové odkazy:

Šikana a kyberšikana:

- Sdružení **Linka bezpečí**, tel.: **116 111**, www.linkabezpeci.cz
- Poradna webu Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz
- Internet poradna, www.internetporadna.cz
- Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.Horka-linka.cz

Závislost na alkoholu a jiných návykových látkách či hazardní hře:

- organizace MODRÝ KŘÍŽ, www.modrykriz.org, poradna FM, tel.: **724 087 221**

Drogová závislost:

- prevence a léčba drogově závislých FM www.renarkon.cz, kontaktní a poradenské centrum kcfm@renarkon.cz, tel.: **606 694 244**, Malé náměstí 104, FM
- www.sananim.cz, poradenská linka tel.: 602 666 415

Rodinné vztahové problémy:

- PPP FM, ompa@pppfm.cz, metodik prevence Mgr. Kristýna Babincová Jurková, tel.: **558 644 750**
- PhDr. Marie Cveková, tel.: **778 086 698**, Zámecké náměstí 26, FM

Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte:

- Dětské krizové centrum, tel.: **241 484 149, 777 715 215**
- Internetová poradna problem@дитеkrize.cz
- Linka bezpečí, tel.: **800 155 555**

Odborní lékaři:

- psychiatr MUDr. Miroslav Bukovjan, tel.: **558 900 228**, poliklinika FM – alkoholismus
- psychiatr MUDr. Bronislav Šedý, tel.: **558 436 324**, psychiatrická ambulance, Pionýrů 2242, FM

Rady, informace a další pomoc všem lidem, kteří jsou v **nepříznivé sociální situaci**, nebo jim taková situace hrozí, neznají svá práva a povinnosti, dostupné služby nebo nejsou schopni vyjádřit své potřeby a hájit své oprávněné zájmy:

- Centrum Nové naděje www.cnnfm.cz, oddělení prevence tel.: **773 173 604**, Palackého 129, FM

Prevence kriminality

- Policie ČR, oddělení prevence FM – krpt.prevence@pcr.cz, tel.: **974 732 207**
- Městská policie FM, Lucie Ondo-Eštoková - preventista, ondo-estokova.lucie@frydekmostek.cz, tel.: **558 631 481**

2. Program proti šikanování:

viz Školní program proti šikanování

3. Program ostatních preventivních aktivit:

3.1 Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí školních vzdělávacích programů

Problematika primární prevence rizikového chování v nespecifické formě je cíleně začleňována do výuky, důraz je kladen na postupné probírání všech témat, která s ní souvisí. Vyučující využívají metody výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektového vyučování, skupinové práce, práce s materiálem, individuálního přístupu k žákům nebo vedení diskuzí k dané problematice, zapojení do projektů apod.

Obor vzdělání: Grafický design

ročník	téma	předmět	vyučující
1.	Cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. Péče o zdraví – životní styl, výživa a stravovací návyky, rizikové chování. Koničky a zájmy. Koničky – volnočasové aktivity. Jídlo – stravovací návyky, zdravý životní styl. Kultura.	Tělesná výchova Základy ekologie Anglický jazyk Německý jazyk Český jazyk	Mgr. Szewieczková Mgr. Szewieczková Ing. Krpcová Mgr. Szewieczková Mgr. Szczeponiecová
2.	Soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. Kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání. Duševní zdraví a rozvoj osobnosti. Rizikové faktory poškozující zdraví. Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama. Kriminalita. Denní režim. Kultura – funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl.	Tělesná výchova Občanská nauka Anglický jazyk Německý jazyk Český jazyk	Mgr. Szewieczková Ing. Krpcová Ing. Krpcová Mgr. Szewieczková Mgr. Szczeponiecová
3.	Soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci. Kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání. Člověk jako jedinec ve společnosti. Vztahy, partnerství a rodina. Člověk v lidském společenství. Média Rodina, vztahy, volný čas, sociální síť. Zdravý životní styl. Společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova.	Tělesná výchova Občanská nauka Anglický jazyk Český jazyk	Mgr. Szewieczková Mgr. Szczeponiecová Ing. Krpcová Mgr. Szczeponiecová
4.	Člověk a zdraví – škodlivý vliv alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost. Média. Člověk jako občan. Člověk a právo. Kultura a volný čas. Životní prostředí. Kultura národností na našem území. Občanské právo.	Tělesná výchova Občanská nauka Anglický jazyk Český jazyk Ekonomicko-právní seminář	Mgr. Szewieczková Mgr. Szczeponiecová Ing. Krpcová Mgr. Szczeponiecová Ing. Szewieczek, Ing. Mattová

3.2 Začlenění problematiky prevence rizikového chování nad rámec vyučování

Aktivity a programy **specifické primární prevence** – připravovány ve spolupráci s organizacemi zabývajícími se touto problematikou. Jedná se především o výchovné a vzdělávací akce, které jsou během školního roku zařazovány na základě aktuální nabídky nebo podle potřeb a to vždy po dohodě se školní metodickou prevencí.

Žáci jsou vedeni k aktivní účasti na činnostech spojených s fungováním školy:

- zapojení žáků do příprav a organizace akcí spojených s propagací školy – příprava propagačních materiálů (letáky a drobné propagační předměty), dny otevřených dveří spojené s výstavou žákovských prací, Trh vzdělávání (F-M a Třinec);
- spolupráce zástupců jednotlivých tříd s třídními, popř. dalšími pedagogy v souvislosti s přípravami a organizací sportovních akcí a soutěží sportovního charakteru (sportovní dny, příprava středoškolských sportovních her a další), exkurzí, formou spoluúčasti při řešení vzniklých problémů v rámci třídního popř. školního kolektivu (vzájemné vztahy, pomoc dlouhodobě nemocným nově příchozím a neprospívajícím žákům atd.).

Forma ***efektivní primární prevence*** (kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy v menších skupinách, vytváření dobrého klimatu ve třídě/skupině, adaptaci žáků na nové prostředí, apod.; které jsou zaměřené na nenásilné zvládání konfliktů a zátěžových situací, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, posilování odvahy, stanovování realistických cílů, zvládání úzkosti a stresu atd.) – probíhá v rámci vícedenních pobytových akcí organizovaných školou (lyžařský adaptační kurz a výtvarně projektový týden), tematika je volena v souvislosti s konkrétní skupinou žáků (třídní kolektiv, skupina žáků školy atd.).

Připravované aktivity jsou realizovány v rámci projektů:

- Rozvoj zdatnosti, sebezdokonalování a kooperace v zimním horském prostředí (žáci prvních ročníků);
- Výtvarný projekt (žáci druhého ročníku).

K ***alternativnímu využití volného času ve škole*** v době mimo vyučování slouží žákům (jako každoročně) učebny výpočetní techniky a ateliéry.

Datum: 2. 9. 2024

Ředitel školy: Ing. Ladislav Szewieczek

Školní metodička prevence: Ing. Ludmila Mattová